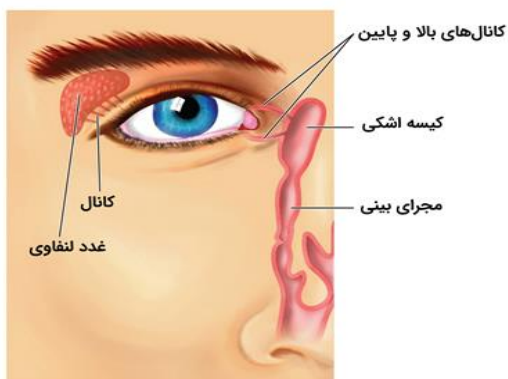

عفونت مجرای اشکی

منبع: داخلی و جراحی برونر

تاریخ بازنگری: فروردین ۱۴۰۵

مدیر گروه چشم: دکتر مهدی نوری متخصص چشم

واحد آموزش سلامت

✚ بر روی محل جراحی (گوشه داخلی چشم) فشار نیاورید. معمولا یک لوله باریک سیلیکونی در داخل محل عمل قرار داده می شود که گاهی تا شش ماه باقی می ماند.

در صورت وجود علائم زیر به مراکز درمانی مراجعه نمایید:

✚ خروج تامپون

✚ خونریزی بینی

✚ افزایش ترشحات چرکی و قرمزی چشم

✚ تب ۳۸/۳ درجه سانتیگراد یا بیشتر

✚ اگر علی رغم درمان علایم بهبود نیابند.

✚ اگر بینایی مختل شده باشد.

✚ خونریزی مختصر از بینی عادی است .

✚ در صورت بروز خونریزی شدید و غیر معمول

ابتدا باید بیمار را آرام کرد و سر را در موقعیتی

بالتر از تنه قرار داد و کمپرس یخ روی پیشانی و

محل عمل قرار داد.

✚ در صورت عدم کنترل خونریزی لازم است به

یکی از مراکز درمانی یا پزشک معالج خود

مراجعه نمود.

-تا زمانی که لوله سیلیکونی در مجرا قرار دارد ممکن است کمی اشک ریزش وجود داشته باشد که با برداشتن لوله برطرف خواهد شد.

-لوله سیلیکونی ۴ تا ۶ ماه بعد از عمل جراحی در داخل مطب از طریق داخل بینی و بدون نیاز به بیهوشی یا بی حسی برداشته می شود.

-احتمال موفقیت درمان انسداد مجرای اشکی با روش جراحی باز (DCR) حدود ۸۵-۸۰ درصد است. در این گروه از بیماران پانسمان چشم و تامپون بینی برای ۲۴ تا ۴۸ ساعت بعد از عمل انجام می شود.(بسته به نظر و توصیه جراح)

توصیه های بعد از عمل جراحی:

✚ قطره های چشم و بینی باید بعد از عمل به مدت

۲ تا ۳ هفته باید ادامه یابد.

✚ استراحت و جلوگیری از فعالیت شدید بدنی .

✚ خودداری از فین کردن شدید برای ۲ تا ۳ هفته

✚ آنتی بیوتیک خوراکی باید ۵ تا ۷ روز مصرف

شود.

✚ برداشتن بخیه ها در روز ۷ تا ۱۰ بعد از عمل

صورت می گیرد.

✚ خودداری از خیس کردن محل زخم تا زمان وجود

بخیه ها.

✚ استحمام از روز ۳ بعد از عمل امکان پذیر است ،

به شرطی که محل زخم خیس نشود.

عفونت مجرای اشکی

عفونت کیسه اشکی، داکریوسیستیت نام دارد. عفونت مجرا یا کیسه اشکی در تمام سنین رخ می دهد اما در کودکان شایع تر است میکروب های عامل عفونت می توانند به سایر افراد منتقل شوند.

ساختمان تشریحی مجرای اشکی

مجرای اشکی دارای دو سوراخ است که در لبه داخلی پلک بالا و پایین قرار دارد. هر کدام از این سوراخ ها به وسیله مجرای باریکی به کیسه اشکی که بین چشم و بینی قرار دارد متصل می باشد. اشک از داخل این کیسه توسط مجرای دیگری به داخل بینی تخلیه می شود.

مجرای اشکی چگونه کار می کند؟

وقتی پلک می زنید، اشک تازه توسط پلکها روی چشم پخش می شود و آن را مرطوب نگه می دارد. علاوه بر آن اشک قدیمی هم به داخل مجرای اشکی پمپ شده و از آن طریق به داخل بینی می ریزد. اگر مجرای اشکی بسته شده باشد، اشک پس می زند و مانند زمانی که گریه می کنید از لبه پلک و گوشه های چشم بیرون می ریزد. اشکی که داخل کیسه اشکی محبوس شده است هم دچار عفونت می شود. گاهی به علت افزایش سن یا عفونتهای مکرر مجرای اشکی بسته شده باشد، اشک پس می زند و مانند زمانی که گریه می کنید از لبه پلک و گوشه های چشم بیرون می ریزد. اشکی که داخل کیسه اشکی محبوس شده است هم دچار عفونت می شود. گاهی به علت افزایش سن یا عفونتهای مکرر مجرای اشکی، این مسیر عبور اشک

تنگ تر شده و منجر به انسداد آن می شود. عمل DCR این مشکل انسدادی را رفع می کند.

علائم :

- اشک ریزش همیشگی از یک یا هر دو چشم
- تخلیه مخاط و چرک به جای آب از مجرای اشکی. تخلیه ممکن است خود به خود یا با فشار بر روی موضع صورت پذیرد.
- درد، قرمزی و تورم زیر چشم که عفونت را مطرح می کند.
- قرمزی سفیدی چشم در اطراف مجرای اشکی

علل :

- اختلال ارثی
- عفونت باکتریایی مجرا
- عفونت سینوس یا بینی به ویژه عفونت مزمن بینی

اقدامات قبل از عمل جراحی :

- با توجه به این که تا چهل و هشت ساعت بعد از عمل نباید آب با محل زخم تماس داشته باشد، روز قبل از عمل بیمار استحمام کند و اصلاح نماید.
- از هشت ساعت قبل ناشتا باشد.

عوارض احتمالی :

- انسداد بدون درمان ممکن است باعث عفونت گردد.

عفونت بدون درمان ممکن است به قرنیه و سایر قسمت های چشم گسترش یابد یا در مجرای اشکی، جوشگاه دایمی بر جای می گذارد.

درمان :

انسداد مجرای اشکی فقط در سنین زیر دو الی سه سال با میل زدن یا در اصطلاح سونداژ مجرای اشکی قابل درمان است؛ اما در سنین بالاتر سونداژ فقط جنبه تشخیصی دارد و به هیچ وجه برای درمان توصیه نمی شود. لذا در بزرگسالان برای درمان انسداد مجرای اشکی یک عمل جراحی به نام داکریوسیستورینوستومی (DCR) انجام می شود که طی آن مجرای اشکی مستقیماً به داخل بینی باز می شود.

اقدامات بعد از عمل جراحی:

تا یک هفته بعد از عمل جراحی از خم کردن سر به پایین، و از خوردن و آشامیدن خوراکی و مایعات داغ خودداری کنید، زیرا عدم رعایت موارد فوق می تواند منجر به خون دماغ شدید شود.

- برای جلوگیری از خونریزی از بینی، تا بیست و چهار ساعت بعد از عمل جراحی، روی محل عمل کمپرس آب سرد یا حتی کمپرس یخ بگذارید.

- با توجه به این که این عمل جراحی معمولاً با خونریزی زیادی در حین عمل جراحی و حتی در یکی دو روز بعد از عمل همراه است، بعد از عمل تغذیه مناسبی داشته باشید تا بدن بتواند خون و آهن از دست رفته را جایگزینی و جبران کند.